

Guia Docent de l'assignatura

Any 2024 - 2025

CURES PAL·LIATIVES A LA PERSONA AMB CÀNCER

Codi: 106158

Crèdits ECTS: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	Anyal

Contacte	Ús dels idiomes
<u>Responsable:</u> Ramos Fernández, Adelaida ARamosF@santpau.cat <u>Professorat:</u> Ramos Fernández, Adelaida ARamosF@santpau.cat	Grup 1 : Català

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials. Es recomana que l'estudiant hagi assolit les competències de les assignatures de "Cures Infermeres a l'Adult" i "Cures Infermeres en Situacions Complexes".

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura és optativa, pertany a l'itinerari Cures Infermeres específiques en l'àmbit de l'oncologia i està planificada al setè semestre del Grau d'Infermeria.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és aprofundir en els coneixements de les cures pal·liatives que s'apliquen a la persona amb càncer per tal de fomentar el confort i la qualitat de vida al malalt i a la seva família.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Identificar les necessitats de la persona amb càncer per oferir una atenció eficaç al final de la vida.
2. Analitzar els factors que incideixen en la qualitat assistencial de la persona amb càncer, en la fase avançada i terminal.
3. Mostrar una actitud analítica i reflexiva en el treball de grup.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E06. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.	E06.06. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques o aportacions d'experts que les recolzin.
E07. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant llurs aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat mitjançant la confidencialitat i el secret professional.	E07.13. Respectar els principis de dret a la intimitat, confidencialitat i secret professional en totes les cures dutes a terme.
E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut - malaltia.	E08.07. Respectar el dret de participació en el conjunt de presa de decisions de les persones en les seves pròpies cures, d'acord amb la forma en la que viuen el seu procés de salut.
E12. Demostrar que coneix el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, i comprèn les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.	E12.05. Aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria en tots els àmbits de l'activitat infermera.
E18. Demostrar que coneix les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes adreçades a la persona i la família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixen a alleugerir la situació de malalts en situació avançada i terminal.	E18.01. Identificar les necessitats d'atenció i les estratègies de cures infermeres a les persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida així com les de llurs familiars. E18.02. Analitzar les bases de les cures pal·liatives en persones en situació crítica i processos de final de vida. E18.03. Analitzar les bases de les cures en persones amb dolor. E18.04. Identificar les diferents mesures de confort a nivell físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i en situació de final de la vida. E18.05. Dissenyar cures adreçades a persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida que recullin les estratègies adequades per a la millorar el confort i alleugerir la situació, posant atenció als valors i preferències de les persones malaltes i les seves famílies.

	E18.06. Reconèixer les respostes psicosocials davant la pèrdua i la mort i conèixer les mesures oportunes per ajudar a les persones i famílies en aquestes circumstàncies.
GENERALS / BÀSIQUES	
G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.	G01.03. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.	G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.07. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
B05. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.	

Contingut

MÒDUL 1. Introducció a les cures pal·liatives.

1. Cures pal·liatives. Model d'intervenció segons l'OMS.
2. Filosofia de les cures pal·liatives. Model d'atenció Hospice.
3. Continuitat assistencial en l'atenció oncològica: EAP, Hospital, PADES, CSS.

MÒDUL 2. Cures pal·liatives a la persona amb càncer

4. Valoració integral. Necessitats físiques, psíquiques, socials i espirituals que presenta la persona amb càncer al final de vida.
5. Control dels símptomes més prevalents.

MÒDUL 3. Comunicació i relació

6. Suport psicològic i emocional en la malaltia avançada i terminal. Atenció als processos de dol.
7. Aspectes ètics i legals al final de la vida. Voluntats anticipades o Planificació de decisions al final de la vida.
8. Problemes ètics en situacions complexes. Eutanàsia. Adequació de l'esforç terapèutic.

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de considerar que el protagonista en el procés d'ensenyament i aprenentatge és l'estudiant. L'alumnat ha de ser actiu i autònom en tot el procés i el professorat li ha de donar suport aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge. Es requereix del treball continu i d'una actitud participativa en les diverses activitats docents.

L'assignatura és presencial amb assistència no obligatòria.

Activitats dirigides:

L'assignatura disposa d'un únic grup de teoria. El desenvolupament teòric del tema es compagina amb activitats a l'aula, de caire més pràctic (individuals i/o en grup), per tal de consolidar els continguts teòrics i assolir les competències de l'assignatura.

Activitats supervisades:

L'estudiant realitza activitats vinculades amb el temari, basades en l'anàlisi de l'evidència científica i en la resolució de casos, de forma individual i/o en grup reduït. Pel desenvolupament de les activitats es proposa un guió orientatiu a l'inici de l'assignatura i es realitza un seguiment tutoritzat.

La presentació de les activitats haurà de seguir la normativa de presentació de treballs de l'EUI. S'entregaran en format electrònic a través de l'aula virtual, i els estudiants en faran una presentació oral.

En el quadre següent es mostra la planificació de les activitats dirigides, supervisades i autònomes:

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria	23	0,92	E06.06, E07.13, E08.07, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03. G04.07, B05
Tipus: Supervisades			
Tutoria	1	0,04	E06.06, E07.13, E08.07, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03. G04.07, B05
Tipus: Autònomes			
Estudi personal. Consultes bibliogràfiques i de documents. Elaboració de treball.	45	1,80	E06.06, E07.13, E08.07, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03. G04.07, B05

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

Els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic per a superar l'assignatura.

Avaluació continuada

L'objectiu és verificar l'evolució i el procés de l'aprenentatge de l'estudiant.

Instruments d'avaluació:

- **Diferents activitats a l'aula individuals o en grup reduït.** La seva avaluació es realitza segons la complexitat de l'exercici, de manera numèrica (1-10) en les proves tipus test o bé, qualitativa (apte/no apte) en les activitats d'anàlisi/reflexió. Es presentaran en format informe escrit a través de l'aula virtual / presentació oral.
- **Treball grupal** relacionat amb el contingut dels mòduls de l'assignatura.
- **Prova escrita:** Es realitza al finalitzar els mòduls 1,2 i 3 amb preguntes tipus test.

En les proves tipus test, les respostes errònies resten segons la següent fórmula:

$x = \text{encert} - (\text{errors} / n-1)$, sent n el número d'opcions de resposta.

La qualificació de l'assignatura ve donada per la suma de les ponderacions obtingudes a cada prova a partir d'una puntuació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna d'elles.

Nota final: 15% de les activitats a l'aula + 35% treball de grup + 50% de la prova escrita.

Una vegada superada l'assignatura, aquesta no pot ser objecte de nova avaluació.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal en el cas d'optar a avaluació única.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en **una prova escrita** i pondera un **50%**
 - Prova 2 que consistirà en **l'entrega d'un dossier amb la resolució de diferents activitats o anàlisi de casos clínics** i pondera un **15%**
 - Prova 3 que consistirà en **l'entrega d'un treball individual** i pondera un **35%**

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les prova/es recuperables no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El professorat pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no son recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No evaluable

Es considera no avaluat quan l'estudiant no hagi participat en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió de la nota final

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova final en el període establert. No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora d'aquest període.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delict, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	50%	1,87	0,08	<i>E06.06, E07.13, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03.</i>
Treball grupal / defensa oral	35%	1,31	0,05	<i>E06.06, E07.13, E08.07, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03. G04.07, B05</i>
Entrega informes (Activitats a l'aula)	15%	0,56	0,02	<i>E06.06, E07.13, E08.07, E12.05, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, G01.03. G03.03. G04.07, B05</i>

Bibliografia

Estrategia en Cuidados Paliativos del Sistema Nacional de Salud.

Ministerio de Sanidad y Consumo.
Sanidad 2007

Recomanacions als professionals sanitaris per a l'atenció als malalts al final de la vida.

Comitè de Bioètica de Catalunya
Generalitat de Catalunya 2010.

Estrategia en Cuidados Paliativos del Sistema Nacional de Salud. Actualización 2010-2014.

Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad.
Sanidad 2011.

Evaluación de la Estrategia Nacional en Cuidados Paliativos del Sistema Nacional de Salud.

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas
Agencia Estatal de Evaluación de las Políticas Públicas y la Calidad de los Servicios (AEVAL) 2012. www.aeval.es

Grupo de trabajo de la Guía de Práctica Clínica sobre atención paliativa al adulto en situación de últimos días.

Guía de Práctica Clínica sobre atención paliativa al adulto en situación de últimos días. Madrid: Ministerio de Sanidad; Santiago de Compostela: Agencia de Conocimiento en Salud (ACIS). Unidad de Asesoramiento Científico-técnico, Avalia-t; 2021. Guías de Práctica Clínica en el SNS.

Webs d'interès:

<http://www.ics.gencat.cat/3clics/main.php?page=GuiaPage&idGuia=109>

<http://www.secpal.com/>

<http://aecpal.secpal.com/>

<http://www.secpal.com/%5CDocumentos%5CBlog%5CGuiaPlanesdeCuidadosdeEnfermeria.pdf>

<http://www.paliativossinfronteras.com/>

<http://dosporlacarretera.blogspot.com.es/>

Programari

- Moodle